

Хмельницький інститут
імені Блаженнішого Володимира, Митрополита Київського і всієї
України
Приватного акціонерного товариства “Вищий навчальний заклад
“Міжрегіональна Академія управління персоналом”

КУРСОВА РОБОТА

Аналіз господарської діяльності

(НАЗВА ДИСЦИПЛІНИ)

За темою: *Аналіз руху грошових потоків підприємства*

студент 3 курсу,

спеціальність: Облік і оподаткування

Пашковська Оксана Володимирівна

(прізвище, ім'я, по-батькові студента)

Група: ТУхм-12-22-Б1ООП(4,бздс)

Прізвище та ініціали викладача : Рудюк Галина Костянтинівна

Прізвище та ініціали фахівця деканату : Рудюк Г.К.

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1	
ОСНОВИ ТЕОРІЇ ГРОШОВИХ КОШТІВ ТА АНАЛІЗУ	
ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ПІДПРИЄМСТВА.....	5
1.1. Економічна сутність грошових коштів.....	5
1.2. Фактори, що визначають обсяг і структуру грошових коштів підприємства.....	7
1.3. Нормативна база та інформаційні джерела для проведення аналізу грошових потоків підприємства.....	10
РОЗДІЛ 2	
ОРГАНІЗАЦІЯ АНАЛІЗУ РУХУ ГРОШОВИХ КОШТІВ НА ФГ «ЗАХІД АГРО 2015».....	12
2.1. Організаційно - економічна характеристика ФГ «Захід Агро 2015»	12
2.2. Аналіз руху грошових потоків підприємства.....	17
2.3. Проблеми та шляхи вдосконалення аналізу грошових коштів.....	24
ВИСНОВКИ.....	28
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	30
ДОДАТКИ.....	32

ВСТУП

Для здійснення господарської діяльності будь-яке підприємство, незалежно від форми власності, повинно мати у своєму розпорядженні достатній обсяг оборотних активів. Це ресурси, які забезпечують безперервність процесу кругообігу та повністю споживаються й відновлюються за рахунок доходів від реалізації продукції, виконання робіт чи надання послуг після завершення кожного виробничого циклу.

Серед оборотних активів особливе місце займають грошові кошти. Жодна господарська операція неможлива без їх наявності, оскільки будь-яка діяльність розпочинається саме з грошових ресурсів та завершується ними.

В умовах сучасного економічного розвитку користувачі фінансової звітності потребують повної й достовірної інформації щодо фінансового стану підприємства. Серед різноманітних показників, що застосовуються для його оцінки, провідне місце посідають фінансові результати. Однак варто враховувати, що прибуткове підприємство за даними бухгалтерського обліку може бути неспроможним своєчасно погашати зобов'язання через нестачу грошових коштів. Навіть за умов зростання обсягів реалізації можливе зниження рівня ліквідності, тоді як у збиткових підприємств, навпаки, вона може підвищуватися. Для здійснення погашення кредитів, відновлення та модернізації виробничих потужностей, а також виплати дивідендів використовуються саме грошові кошти, а не чистий прибуток, величина якого не завжди збігається зі зміною залишку коштів. На відміну від показника прибутковості, що визначається методом нарахувань, показник руху грошових коштів характеризується меншою суб'єктивністю. Отже, реальні можливості будь-якого підприємства визначаються не лише фінансовим результатом, а насамперед здатністю формувати та ефективно управляти грошовими потоками.

Під грошовими потоками слід розуміти сукупність усіх надходжень і витрат грошових коштів підприємства. Вони виступають одним із ключових об'єктів фінансового аналізу, оскільки саме дослідження руху грошових

потоків дозволяє оцінити рівень платоспроможності та фінансової стійкості підприємства.

З огляду на це, метою курсової роботи є ґрунтовне дослідження нормативних документів з обліку та аналізу грошових коштів, визначення їх значення в системі управління активами підприємства та розкриття методичних підходів до аналізу руху грошових потоків.

Інформаційною базою дослідження виступають законодавчі акти, довідково-нормативні матеріали, спеціалізована література, а також наукові статті провідних фахівців у сфері фінансового аналізу, опубліковані у фахових журналах та періодичних виданнях.

Об'єктом дослідження є організація та методика аналізу грошових коштів на прикладі фермерського господарства «Захід Агро 2015».

Завданнями роботи є:

- розкрити теоретичні засади формування грошових коштів підприємства, визначити їх економічну сутність та чинники, що впливають на обсяг і структуру грошових ресурсів;
- дослідити законодавчо-нормативну базу та спеціальну літературу з питань методики аналізу грошових коштів підприємства;
- здійснити аналіз фінансово-економічних показників діяльності ФГ «Захід Агро 2015»;
- вивчити основні підходи до проведення аналізу руху грошових потоків;
- розробити практичні рекомендації щодо вдосконалення процесу аналізу грошових коштів у ФГ «Захід Агро 2015».

Практичне значення курсової роботи полягає у формуванні пропозицій та рекомендацій щодо підвищення ефективності аналізу грошових коштів у ФГ «Захід Агро 2015», які можуть бути використані у господарській практиці підприємства для вдосконалення облікових та аналітичних процедур.

РОЗДІЛ 1

ОСНОВИ ТЕОРІЇ ГРОШОВИХ КОШТІВ ТА АНАЛІЗУ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Економічна сутність грошових коштів

У процесі здійснення господарської та іншої діяльності підприємства постійно взаємодіють з різними суб'єктами ринку під час укладання угод, що закріплюються договорами. Це можуть бути відносини з постачальниками щодо отриманих товарно-матеріальних цінностей, з покупцями – у частині реалізованої продукції, з банками – стосовно отримання кредитів та їх погашення, а також з іншими юридичними чи фізичними особами за надані транспортні, комунальні чи інші послуги. Окремий вид відносин складається з працівниками підприємства щодо виплати заробітної плати чи наданих позик. Усі ці процеси супроводжуються рухом коштів і формують систему розрахунків, що виникають унаслідок кругообігу господарських ресурсів.

Розрахунки виконують важливу роль у перерозподілі суспільного продукту, забезпечуючи перехід його з товарної у грошову форму і навпаки. Початковою та завершальною ланкою кругообігу засобів, який охоплює закупівлю товарів, виробництво продукції, виконання робіт, надання послуг і подальше отримання виручки, завжди є грошові кошти. Саме вони належать до найбільш ліквідних активів підприємства. [1]

Під грошовими коштами розуміють готівку, кошти на рахунках у банках та депозити до запитання.

Готівка (готівкові кошти) – це банкноти і монети, що є законним платіжним засобом на території України. Платежі готівкою здійснюються підприємствами, підприємцями й фізичними особами за реалізовану продукцію, товари, виконані роботи чи надані послуги, а також за іншими операціями, які безпосередньо не стосуються реалізації майна чи продукції. Такі розрахунки отримали назву готівкових.

Рис. 1.1. Класифікація грошових коштів

Окрім готівкових розрахунків, широко застосовуються безготівкові. Вони передбачають переказ коштів із рахунку платника на рахунок отримувача за участю банківської установи, що виступає фінансовим посередником.

За економічним змістом безготівкові розрахунки поділяються на товарні та нетоварні. Перші здійснюються за реалізовані матеріальні цінності, виконані роботи чи надані послуги. Другі охоплюють платежі до бюджету у вигляді податків та зборів, погашення банківських позик і відсотків, а також інші розрахунки, що не пов'язані з товарними операціями. [1]

Процедура проведення безготівкових розрахунків суворо регламентується чинним законодавством. Використання банківської системи для здійснення розрахунків сприяє зменшенню потреби у готівкових коштах, забезпечує їх збереження, підвищує ефективність використання, створює умови для кредитування та оптимізує грошовий обіг у масштабах держави.

Готівковий і безготівковий обіг перебувають у тісному взаємозв'язку. Наприклад, виручка надходить у касу підприємства, після чого вноситься на банківський рахунок. Надалі з рахунку здійснюються розрахунки з контрагентами, а також відбувається зняття готівки для виплати заробітної плати чи видачі авансів підзвітним особам.

Основним джерелом надходження грошових коштів у господарських підприємствах є виручка від реалізації продукції, виконання робіт і надання послуг. Окрім цього, кошти можуть надходити у вигляді бюджетних асигнувань, доходів від ліквідації або продажу основних засобів, реалізації непотрібного майна, валютних операцій, здачі активів в оренду, страхових відшкодувань, фінансової допомоги, відсотків за депозитами, а також у формі пені, штрафів, дотацій чи субвенцій.

При цьому надходження виручки можливе як у безготівковій формі на рахунки постачальників і підрядників у банках, так і у вигляді готівки, що надходить у касу підприємства з подальшим її внесенням на поточний рахунок. Інші види надходжень, як правило, зараховуються безпосередньо на банківський рахунок.

Таким чином, усі грошові кошти підприємства зберігаються на рахунках у банківських установах, а в межах ліміту, встановленого банком, певна їх частина може залишатися у касі для здійснення поточних розрахунків.

1.2. Фактори, що визначають обсяг і структуру грошових коштів підприємства

На величину та структуру грошових потоків впливає значна кількість чинників, які доцільно систематизувати за кількома ознаками: за джерелами походження, за видами діяльності підприємства та за напрямом руху грошових ресурсів. [7]

За джерелами походження виділяють:

- зовнішні фактори – умови зовнішнього середовища, що формують масштаби надходження та витрачання коштів;
- внутрішні фактори – чинники, які виникають у межах самого підприємства і впливають на розмір та структуру його грошових потоків.

За видами діяльності підприємства можна відокремити:

- чинники, що виникають у межах операційної діяльності, які визначають умови її ведення та формують обсяг відповідних грошових потоків;
- чинники інвестиційної діяльності, що впливають на стан і структуру грошових надходжень та витрат у цій сфері;
- чинники фінансової діяльності, які визначають можливості здійснення фінансових операцій та їх вплив на грошові потоки.

За напрямом руху коштів розрізняють:

- чинники, що впливають на формування позитивних грошових потоків, тобто надходжень;
- чинники, що зумовлюють від'ємні грошові потоки, тобто витрати.

Таким чином, процес формування грошових потоків підприємства є результатом комплексної та одночасної дії факторів різного походження.

Зовнішні фактори визначають загальні умови функціонування підприємства.

Внутрішні фактори, на відміну від зовнішніх, визначаються специфікою діяльності самого підприємства.

Дія цих чинників пояснюється тим, що головним джерелом грошових надходжень є реалізація продукції. Тому управління факторами операційної діяльності спрямоване на максимізацію обсягів позитивного грошового потоку. [7]

Фактори, що впливають на обсяг та структуру від'ємних грошових потоків, формують потребу у використанні коштів. Вони також поділяються на зовнішні та внутрішні.

Серед зовнішніх чинників важливе значення мають:

- кон'юнктура ринку товарів, праці та ресурсів, що визначає рівень закупівельних цін;
- податкове та митне законодавство, яке формує розмір обов'язкових платежів;
- інвестиційний клімат держави;

- кон'юнктура фінансового ринку та рівень відсоткових ставок за кредитами.

Внутрішні чинники, що зумовлюють витрачання коштів підприємства, включають:

У сфері операційної діяльності:

- розмір постійних і змінних витрат;
- ефективність закупівельної політики та рівень закупівельних цін;
- чисельність та ефективність використання персоналу;
- структура і стан основних засобів, ремонтна політика;
- тривалість операційного циклу.

У сфері інвестиційної діяльності:

- стратегічні напрями розвитку підприємства;
- необхідність оновлення основних засобів і нематеріальних активів;
- обсяг та графік реалізації інвестиційної програми;
- склад інвестиційного портфеля.

У сфері фінансової діяльності:

- обсяг зовнішнього фінансування і терміни погашення зобов'язань;
- склад акціонерів або співвласників та їхні стратегічні інтереси;
- дивідендна політика підприємства;
- операції з власними акціями та пов'язані з цим ризики.

Загалом потреба у використанні грошових коштів формується під впливом значної кількості факторів, які часто перебувають поза контролем підприємства. При цьому грошові надходження та витрати рідко збігаються за часом і обсягами, що може призводити до фінансової нестабільності. Дефіцит коштів та розбалансованість грошового обігу створюють ризики неплатоспроможності та навіть загрози банкрутства. Тому детальний аналіз факторів, що формують як позитивні, так і від'ємні грошові потоки, є необхідною передумовою ефективної політики управління фінансами підприємства.

1.3. Нормативна база та інформаційні джерела для проведення аналізу грошових потоків підприємства

Для написання курсової роботи було вивчено ряд питань, пов'язаних з методикою аналізу грошових коштів, які розглядались у вітчизняній навчальній літературі, зарубіжній та нормативно – правових актах.

Основним законодавчим актом є Конституція України, що була прийнята Верховною Радою України 28 червня 1996 року. Вона визначає політичний устрій країни, законодавчі та виконавчі органи, права та обов'язки громадян України. [3]

Аналіз руху грошових коштів здійснюється на підставі чинного законодавства України, нормативно-правових актів та стандартів бухгалтерського обліку, що регламентують порядок ведення обліку, формування фінансової звітності та оцінку ліквідності підприємства. Основними нормативними джерелами є:

Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (№ 996-XIV від 16.07.1999, із наступними змінами та доповненнями) – визначає загальні принципи ведення бухгалтерського обліку, підходи до формування фінансової звітності та обов'язки суб'єктів господарювання щодо достовірного відображення руху грошових коштів. [9]

Національний стандарт бухгалтерського обліку (НСБО) 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» – регламентує порядок складання фінансової звітності, у тому числі балансу, звіту про фінансові результати та звіту про рух грошових коштів. [8]

Податковий кодекс України (зі змінами та доповненнями) – містить норми щодо оподаткування грошових потоків, включаючи податки на прибуток, ПДВ та єдиний податок, що має значення при аналізі чистих грошових надходжень підприємства. [10]

Державні статистичні форми звітності (зокрема форма № 1 «Баланс», форма № 2 «Звіт про фінансові результати») – є джерелом первинної інформації для побудови аналітичних показників грошового потоку. [17]

Для проведення аналізу грошових потоків використовують багато інформаційних джерел. Аналіз грошових потоків базується на комплексному використанні внутрішніх та зовнішніх джерел інформації:

До внутрішніх джерел відносять:

Фінансова звітність підприємства (баланс, звіт про фінансові результати, звіт про рух грошових коштів) – основний масив даних для визначення обсягів надходжень та витрат грошових коштів;

Оборотно-сальдова відомість за рахунками бухгалтерського обліку – дозволяє уточнити рух грошових коштів на рахунках та касі;

Банківські виписки та касові документи – підтверджують фактичне надходження і використання грошових ресурсів;

Документи первинного обліку (платіжні доручення, акти виконаних робіт, накладні) – слугують підставою для аналітичного узгодження грошових потоків.

До зовнішніх джерел відносять такі:

Нормативні документи органів державної влади (закони, постанови Кабінету Міністрів України, накази Міністерства фінансів) – забезпечують відповідність аналізу вимогам законодавства;

Професійна література та наукові публікації – містять сучасні методики та підходи до оцінки грошових потоків;

Статистичні збірники Державної служби статистики України – дозволяють порівнювати показники підприємства з середньогалузевими значеннями;

Електронні інформаційні системи та бази даних – використовуються для оперативного отримання актуальних економічних і фінансових показників.

Таким чином, нормативна база та інформаційні джерела для аналізу грошових коштів підприємства формують комплексне підґрунтя, що забезпечує достовірність, об'єктивність та системність оцінки фінансового стану та ліквідності господарюючого суб'єкта.

РОЗДІЛ 2
ОРГАНІЗАЦІЯ АНАЛІЗУ РУХУ ГРОШОВИХ КОШТІВ НА ФГ
«ЗАХІД АГРО 2015»

3.1. Організаційно - економічна характеристика ФГ «Захід Агро 2015»
«Врожай – Інвест Агро»

Фермерське господарство «Захід-Агро-2015» було зареєстроване 27.07.2015 року та функціонує відповідно до Господарського кодексу України, Закону України «Про фермерське господарство», земельного законодавства та інших нормативно-правових актів України. Юридична адреса господарства: Україна, 30430, Хмельницька область, Шепетівський район, с. Судилків, вул. Гагаріна, 1А.

Фермерське господарство набуло статусу юридичної особи з моменту державної реєстрації, яка відбулася 27.07.2015 року за номером запису 16741020000001471. Код ЄДРПОУ підприємства – 39915047. Організаційно-правова форма – фермерське господарство.

Засновником та керівником фермерського господарства є Дорошук Андрій Миколайович. Господарство функціонує на підставі затвердженого Статуту. Форма власності – приватна. Метою діяльності є виробництво товарної сільськогосподарської продукції, її переробка та реалізація для отримання прибутку.

ФГ «Захід-Агро-2015» зареєстровано та взято на облік Шепетівською ДПІ 27.07.2015 року; підприємство є платником єдиного податку 4-ої групи та платником ПДВ з 01.11.2017 року (ПН 399150422200).

Фермерське господарство розташоване в перехідній зоні Волино-Подільської височини та Центрального Полісся. Загальна площа земельних угідь становить 411,22 га, при цьому вся площа зайнята під посівами. За даними звіту ф. №29 за 2024 рік посіви розподілялися таким чином: пшениця озима – 100 га, кукурудза на зерно – 100,22 га, соя – 82 га, ріпак озимий – 40 га, соняшник – 80 га. Чисельність працівників фермерського господарства – 17 осіб.

Загальна площа земельних угідь – 411,22 гектари, з них вся площа зайнята під посівами. За даними Звіту про площі, валові збори сільськогосподарських культур, плодів, ягід і винограду ф. №29 в розрізі культур у 2024 році було посіяно: пшениці озимої - 100га, кукурудзи на зерно – 100,22 га , сої – 82 га, ріпаку озимого – 40 га, соняшнику – 80 га.

Чисельність працюючих складає 17 осіб.

Проаналізуємо фінансовий стан підприємства за останні роки.

Таблиця 2.1

Склад та структура активів ФГ «Захід Агро 2015» за 2024 рік

Актив	Абсолютні величини		Питома вага, %		Зміни	
	на початок звітної періоду	на кінець звітної періоду	на початок звітної періоду	на кінець звітної періоду	в абсолютних величинах (3 - 2)	у питомій вазі (5 - 4)
I.Необоротні активи	1297,00	1091,00	25,85	18,79	-206,00	-7,06
II.Оборотні активи	3720,00	4716,00	74,15	81,21	+996,00	+7,06
у тому числі - запаси	3015,00	3681,00	60,10	63,39	+666,00	+3,29
- дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	540,00	847,00	10,76	14,59	+307,00	+3,83
- дебіторська заборгованість за розрахунками та інша	163,00	168,00	3,25	2,89	+5,00	-0,36
- грошові кошти та їх еквіваленти	2,00	20,00	0,04	0,34	+18,00	+0,30
Баланс	5017,00	5807,00	100,00	100,00	+790,00	0,00

Дані таблиці 2.1 свідчать про те, що найбільшу питому вагу в активах підприємства займають оборотні активи, а серед них запаси. Крім того оборотні активи на кінець року зросли на 996 тис грн.. і в питомій вазі їх частка зросла на 7,06%. Також великий відсоток дебіторської заборгованості. Негативним фактором діяльності підприємства є те, що зросла дебіторська

заборгованість за товари на кінець року на 307 тис. грн., а дебіторська заборгованість за розрахунками на 5 тис. грн.. Зросли також і грошові кошти на кінець року на 18 тис. грн.

Таблиця 2.2

Склад та структура пасивів ФГ «Захід Агро 2015» за 2024 рік

Пасив	Абсолютні величини		Питома вага, %		Зміни	
	на початок звітного періоду	на кінець звітного періоду	на початок звітного періоду	на кінець звітного періоду	в абсолютних величинах (3 - 2)	у питомій вазі (5 - 4)
I. Власний капітал	4721,00	5463,00	94,10	94,08	+742,00	-0,02
II. Забезпечення наступних витрат і платежів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
III. Довгострокові зобов'язання	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
IV. Поточні зобов'язання	296,00	344,00	5,90	5,92	+48,00	+0,02
у тому числі	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- короткострокові кредити банків	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- векселі видані	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	278,00	303,00	5,54	5,22	+25,00	-0,32
- поточні зобов'язання за розрахунками та інші	18,00	41,00	0,36	0,71	+23,00	+0,35
V. Доходи майбутніх періодів	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Баланс	5017,00	5807,00	100,00	100,00	+790,00	0,00

В складі необоротних активів найбільшу питому вагу займають основні засоби. На кінець року вони зросли на 71 тис. грн. і в структурі їх частка зменшилась на 7,06%.

В структурі пасивів (таблиця 2.2) 94,08% займає власний капітал. Крім того, на кінець року доля власного капіталу зросла на 742 тис грн., це за рахунок збільшення нерозподіленого прибутку.

Серед залученого капіталу рахується кредиторська заборгованість за товари та поточна заборгованість за розрахунками. Проте на кінець року їх доля зросла на 48,0 тис. грн.. що негативно вплинуло на фінансові результати.

Таблиця 2.3

**Порівняльний аналітичний звіт про фінансові результати
за 2023-2024 р.р.**

Фінансові результати	Абсолютні величини		Зміни	
	за попередній період	за звітний період	в абсолютних величинах	у % до попереднього періоду
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції	4661,00	6104,00	+1443,00	+30,96
Собівартість реалізованої продукції	3837,00	5216,00	+1379,00	+35,94
Валовий прибуток (збиток)	824,00	888,00	+64,00	+7,77
Інші операційні доходи	541,00	479,00	-62,00	-11,46
Адміністративні витрати	94,00	156,00	+62,00	+65,96
Витрати на збут	0,00	4,00	+4,00	*
Інші операційні витрати	30,00	465,00	+435,00	+1450,00
Прибуток (збиток) від операційної діяльності	1241,00	742,00	-499,00	-40,21
Прибуток (збиток) від звичайної діяльності до оп-ня	1241,00	742,00	-499,00	-40,21
Податок на прибуток від звичайної діяльності	0,00	0,00	0,00	*
Прибуток (збиток) від звичайної діяльності	1241,00	742,00	-499,00	-40,21
Чистий прибуток (збиток)	1241,00	742,00	-499,00	-40,21

Таблиця 2.4.

Аналіз показників звіту про фінансові результати ФГ «Захід Агро 2015»

Фінансові результати	Абсолютні величини		Зміни	
	2023	2024	в абсолютних величинах (3 - 2)	у % до попереднього періоду (4:2)*100
1	2	3	4	5
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції	4661,00	6104,00	+1443,00	+30,96
Собівартість реалізованої продукції	3837,00	5216,00	+1379,00	+35,94
Валовий прибуток (збиток)	824,00	888,00	+64,00	+7,77
Інші операційні доходи	541,00	479,00	-62,00	-11,46
Адміністративні витрати	94,00	156,00	+62,00	+65,96
Витрати на збут	0,00	4,00	+4,00	*
Інші операційні витрати	30,00	465,00	+435,00	+1450,00
Прибуток (збиток) від операційної діяльності	1241,00	742,00	-499,00	-40,21
Фінансові витрати	0,00	0,00	0,00	*
Прибуток (збиток) від звичайної діяльності до оп-ня	1241,00	742,00	-499,00	-40,21
Прибуток (збиток) від звичайної діяльності	1241,00	742,00	-499,00	-40,21
Чистий прибуток (збиток)	1241,00	742,00	-499,00	-40,21

Якщо розглядати фінансові результати діяльності підприємства за минулі роки (Таблиця 2.3), то видно, що підприємство в останні роки працює прибутково, проте чистий прибуток в 2024 році зменшився на 499,0 тис. грн. і склав 742,0 тис. грн..

В 2024 році на 1443 тис. грн. вищий дохід від реалізації продукції, а собівартість реалізації має нижчі темпи росту, що позитивно вплинуло на фінансові результати. Зменшились інші операційні доходи на 62,0 тис. грн. Проте інші операційні витрати мають значне збільшення на 435,0 тис. грн, це негативно вплинуло на фінансовий результат. Адміністративні витрати та витрати на збут теж дещо зросли.

Зниження прибутку пояснюється великими інфляційними процесами, з якими зіткнулася вся економіка України. Зокрема відбулося подорожчання, як

сировини, так і товарів необхідних для переробки та перевезення. Зокрема, бензин, тарифи на енергоносії, збільшилася мінімальна заробітна плата, тощо

Таким чином, ФГ «Захід Агро 2015» має високий виробничий та науковий потенціал.

2.2. Аналіз руху грошових потоків підприємства

У сучасних умовах економічного розвитку користувачі фінансової звітності прагнуть отримувати максимально повну та достовірну інформацію про стан фінансів підприємства.

Під грошовими потоками розуміють усі надходження та виплати грошових коштів підприємства. Вони становлять один із ключових об'єктів фінансового аналізу, який проводиться з метою оцінки платоспроможності та фінансової стійкості підприємства.

З огляду на це, для запобігання ситуації, коли навіть прибуткове підприємство виявляється неспроможним розрахуватися за своїми зобов'язаннями, необхідно детально досліджувати фінансовий оборот та оцінювати ефективність управління грошовими потоками, а також визначати, чи завжди у розпорядженні підприємства є достатня кількість готівки для забезпечення своєчасних платежів.

У довгостроковій перспективі аналіз грошових потоків здійснюється для зіставлення надходжень та виплат грошових коштів підприємства, тоді як у короткостроковому періоді він використовується для порівняння виплат і надходжень, розрахованих наростаючим підсумком. Такий підхід дозволяє оцінити відповідність фактичних грошових потоків планованим показникам та своєчасність виконання фінансових зобов'язань.

Основним джерелом інформації для проведення аналізу грошових потоків є Звіт про рух грошових коштів, який формується у розрізі трьох видів діяльності підприємства: операційної, інвестиційної та фінансової. Ефективність аналізу забезпечується тоді, коли надходження грошових коштів порівнюються зі звітним значенням чистого прибутку, що дозволяє оцінити

якість формування прибутку. Чим ближчими є показники надходження грошових коштів до величини прибутку, тим вищою визнається його якість.

Процедура проведення аналізу руху грошових потоків, як правило, включає кілька етапів, представлених на рисунку 2.1.

АНАЛІЗ РУХУ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ				
АНАЛІЗ ПОЗИТИВНОГО ПОТОКУ				
структура джерел надходження грошових коштів	динаміка джерел надходження грошових коштів	зіставлення темпів приросту позитивного капіталу з темпами приросту обсягів виробництва та реалізації продукції		
АНАЛІЗ НЕГАТИВНОГО ПОТОКУ				
структура напрямів використання грошових коштів		динаміка використання грошових коштів		
АНАЛІЗ ЧИСТОГО ПОТОКУ				
збалансованість позитивного та негативного потоків	якість чистого грошового потоку (висока якість характеризується зростанням питомої ваги прибутку, отриманого за рахунок зростання випуску продукції і зниження її собівартості)		достатність надходження грошових коштів	
АНАЛІЗ ГРОШОВОГО ПОТОКУ ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ				
порівняння фінансової структури балансу за різні періоди	структура грошового потоку від операційної діяльності (за прямим і непрямим методом)	структура грошового потоку від інвестиційної діяльності	структура грошового потоку від фінансової діяльності	вплив прямих і непрямих факторів на зміну кінцевого залишку грошових коштів
АНАЛІЗ ВІДХИЛЕННЯ ЗАЛИШКУ ГРОШОВИХ КОШТІВ ВІД ЧИСТОГО ФІНАНСОВОГО РЕЗУЛЬТАТУ				
оцінка наявності грошових коштів		відхилення залишку грошових коштів від фінансового результату		
АНАЛІЗ ДОСТАТНОСТІ НАДХОДЖЕННЯ ГРОШОВИХ КОШТІВ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ				

Рис. 2.1. Послідовність проведення аналізу руху грошових потоків

Відсутність грошових коштів на рахунках підприємства є показником ослаблення його фінансової стійкості, оскільки свідчить про наявність значного дефіциту фінансових ресурсів і може створювати загрозу банкрутства. Зазвичай така ситуація виникає через тривалу та значну негативну різницю між надходженнями та виплатами грошових коштів.

Дисбаланс у структурі грошових потоків також сигналізує про погіршення фінансової стійкості підприємства. Зростання негативного потоку від операційної діяльності протягом тривалого часу зазвичай призводить до значного зниження платоспроможності, навіть якщо грошові потоки від інвестиційної або фінансової діяльності залишаються позитивними.

Таким чином, вихідним моментом у дослідженні грошових потоків є аналіз результатів змін грошових коштів від операційної діяльності. Існують два основних способи визначення потоку грошових коштів за основною діяльністю: прямий і непрямий методи.

Прямий метод передбачає розрахунок грошового потоку як різниці між надходженнями грошових коштів та витратами, пов'язаними з їх виплатою. Основною перевагою прямого способу є можливість оцінити загальні обсяги надходжень і витрат підприємства, визначити статті, що формують найбільші потоки коштів у розрізі операційної, інвестиційної та фінансової діяльності. Отримані дані використовуються як база для прогнозування майбутніх грошових потоків.

Аналіз структури позитивного грошового потоку здійснюється за кожним окремим джерелом надходжень грошових коштів, зокрема від реалізації продукції, продажу необоротних активів та інших операцій. Аналогічно, структура негативного грошового потоку досліджується за напрямками використання коштів, серед яких оплата придбаних товарів, робіт, послуг, придбання необоротних активів, виплата заробітної плати тощо.

Приклад аналізу руху та структури грошових коштів за прямим методом представлено у таблиці 2.6.

Таблиця 2.6.

Аналіз руху грошових коштів прямим способом

Показники	2023 рік	Питома вага, %	2024 рік	Питома вага, %	Відхилення		
					+/-.	%	пунктів структури
1	2	3	4	5	6	7	8
Залишок грошових коштів на поч. року	5.2	X	17.3	X	12.1	X	X
Надходження грошових коштів, у т.ч.:	652,0	100,00	709,0	100,00	+53,0	+8,13	X
- від покупців і замовників продукції (товарів, робіт, послуг)	603,0	92,48	624,0	88,01	+21,0	+3,48	-4,47
- по векселях	31,0	4,76	26,0	3,67	-5,0	-16,13	-1,09
- кредити та позики отримані	-	-	12,0	1,70	+12,0	-	+1,70
- дивіденди, відсотки отримані	1,0	0,15	4,0	0,56	+3,0	У рази ¹	0,41
- від покупців за реалізовані необоротні активи	17,0	2,61	43,0	6,06	+26,0	У рази ^{1,5}	3,45
Витрачено грошових коштів, у т.ч.:	639.9	100,0	712.5	100,00	+72.6	+11.3	X
- оплата придбаних товарів (робіт, послуг)	328.9	51.40	416.5	58.47	+87.6	+26.6	+7.07
- оплата придбаних необоротних активів	64,0	10,00	12,0	1.68	-52,0	81.25	-8,32
- виплати працівникам підприємства	200,0	31.25	224,0	31.44	+24,0	+12,00	+0.19
-аванси, видані постачальникам	12,0	1,88	-	-	-12,0	-	-1,88
- перерахування до бюджету податку на прибуток	15,0	2,34	27,0	3.79	+12,0	+80,00	+1.45
- фінансові інвестиції	-	-	7,0	0.98	+7,0	—	+ 0.98
-сплачені дивіденди, відсотки	20,0	3,13	14,0	1.96	-6,0	30,00	-1.17
- сплачені позики	-	-	12,0	1.68	+12,0	-	+1.68
Чистий потік грошових коштів	37,0	X	-3.5	X	-15.6		X
Залишок грошових коштів на кінець року	41,0	X	13.8	X	-3.5	79.8	X

Зіставлення даних таблиці показує, що у другому звітному році спостерігається суттєве зростання надходжень грошових коштів порівняно з першим роком на 53 тис. грн., що становить 8,13 %. Це відбулося внаслідок збільшення надходжень від покупців і замовників продукції на 21 тис. грн. (3,48 %), отримання кредитів у сумі 12 тис. грн., а також надходжень від реалізації необоротних активів на 26 тис. грн., що перевищило попередній показник на 152,9 %.

Водночас зафіксовано зростання витрат грошових коштів на 72,6 тис. грн. (11,3 %), що обумовлено збільшенням коштів на придбання товарів на 87,6 тис. грн., виплатою заробітної плати працівникам підприємства на 24,0 тис. грн. та сплатою позик на 12,0 тис. грн. Разом з тим підприємство скоротило витрати на придбання необоротних активів на 52,0 тис. грн. та на інші операційні витрати.

Як наслідок, такі зміни призвели до зменшення залишку грошових коштів на кінець періоду на 3,5 тис. грн., що є негативним фактором для фінансової стійкості підприємства. Якби зменшення залишку грошових коштів було спрямоване на фінансування виробництва або інвестиційну діяльність, його можна було б оцінювати як позитивний чинник, проте у даному випадку такого ефекту не спостерігається.

Що стосується структури надходжень, слід відзначити зменшення частки надходжень від покупців продукції на 4,47 пункти та по вексельних зобов'язаннях на 1,09 пункта. Це свідчить про скорочення фінансових ресурсів, що перебувають у складі дебіторської заборгованості, і може впливати на ліквідність підприємства. Аналіз грошового потоку за прямим методом із розподілом за окремими видами діяльності на прикладі 2024 року наведено в аналітичній таблиці 2.7.

Зіставлення даних таблиці свідчить, що найбільший обсяг грошових коштів надійшов у результаті операційної діяльності й становив 650 тис. грн.

Таблиця 2.7

Аналіз руху грошових коштів за прямим способом у розрізі видів діяльності

Показники	Грошовий потік		У т.ч. за видами діяльності					
	сума, тис.грн	питома вага, %	операційна		інвестиційна		фінансова	
			сума, тис.грн	питома вага, %	сума, тис.грн	питома вага, %	сума, тис.грн	питома вага, %
Залишок грош. коштів на поч. року	17,3	х	х	х	х	х	х	х
Надходження грошових кош.	709,0	100,00	650,0	100,00	47,0	100,00	12,0	100,0
- від покупців	667,0	94,08	624,0	96,00	43,0	91,49	-	-
- по векселях	26,0	3,67	26,0	4,00	-	-	-	-
- кредити та позики	12,0	1,7	-	-	-	-	12,0	100,0
- дивіденди, відсотки отримані	4,0	0,56	-	-	4,0	8,51	-	-
Витрачено грошових кош.	712,5	100,00	667,5	100,00	29,0	100,00	16,0	100,00
- оплата придбаних товарів (робіт, послуг)	416,5	58,47	416,5	62,4	-	-	-	-
- виплати працівникам підприємства	224,0	31,44	224,0	33,56	-	-	-	-
- виплата відсотків	4,0	0,56	-	-	-	-	4,0	25,00
- сплата податку на прибуток	27,0	3,79	27,0	4,04	-	-	-	-
- за придбання необоротних активів	12,0	1,68	-	-	12,0	41,38	-	-
- погашення позик	12,0	1,68	-	-	-	-	12,0	75,00
- фінансові інвестиції	7,0	0,98	-	-	7,0	24,14	-	-
- дивіденди	10,0	1,4	-	-	10,0	34,5	-	-
Залишок грошових кош. на кінець року	13,8	х	х	х	х	х	х	х

Основну частку надходжень забезпечили покупці продукції – 624 тис.

грн., що становить 96,0 % від загальної суми. Серед витрат грошових коштів операційної діяльності 95,96 % припадає на оплату придбаних матеріалів та виплати працівникам підприємства, що відповідно склало 416,5 та 224 тис. грн. Витрати фінансової діяльності переважно пов'язані з погашенням кредитів, на яке припадає 75,0 % усіх витрат у цій сфері.

Непрямий метод визначення грошового потоку базується на фундаментальному принципі бухгалтерського обліку, що активи дорівнюють сумі зобов'язань та власного капіталу, до складу якого входить прибуток. Метод полягає у коригуванні величини прибутку на зміни поточних активів, зобов'язань та інших рахунків балансу.

У процесі розрахунку до прибутку додаються: амортизаційні відрахування; зменшення поточних активів; збільшення поточних зобов'язань; збитки від реалізації активів.

Віднімаються: збільшення поточних активів; зменшення поточних зобов'язань; прибуток від реалізації активів.

Перевага непрямого способу полягає в тому, що він дозволяє оцінити грошові потоки підприємства виключно на основі фінансової звітності та встановити взаємозв'язок між отриманим фінансовим результатом і змінами грошових коштів за період. Крім того, метод дає можливість розрахувати показники змін грошових потоків від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності практично без використання даних аналітичного обліку.

Аналіз руху грошових коштів за прямим методом свідчить, що на обсяги надходжень, витрат та кінцевий залишок грошових коштів підприємства впливають як прямі, так і непрямі чинники. Під прямими чинниками розуміють ті, дія яких безпосередньо відображається на грошових потоках підприємства і спричиняє пропорційні зміни в обсягах надходжень і витрат грошових коштів.

Непрямі чинники формуються на базі принципу нарахування та представлені показниками фінансових результатів до оподаткування. Вони впливають на грошові потоки через механізм оподаткування прибутку, що

призводить до змін розміру перерахувань до бюджету, а їхній вплив на грошові потоки є непропорційним і опосередкованим.

Згідно з проведеними розрахунками, зміна залишку грошових коштів відбулася за рахунок збільшення початкового залишку на 12,1 тис. грн і одночасного скорочення чистого залишку на 3,5 тис. грн.

На формування кінцевого залишку грошових коштів істотний вплив мали такі основні фактори:

1. Зміни в надходженнях грошових коштів, що відбулися за рахунок:

- зростання виручки від реалізації продукції, товарів, робіт та послуг на 47,0 тис. грн;

- збільшення обсягів отриманих кредитів і позик на 12,0 тис. грн;

- надходження дивідендів у сумі 3,0 тис. грн;

- скорочення інших надходжень на 5,0 тис. грн.

2. Зміни у витрачанні грошових коштів, що пов'язані з:

- збільшенням витрат на оплату товарів, робіт і послуг на 87,6 тис. грн;

- зростанням виплат працівникам підприємства на 24,0 тис. грн;

- збільшенням податкових платежів на 12,0 тис. грн;

- зростанням фінансових інвестицій на 7,0 тис. грн;

- зменшенням сплати дивідендів та процентів на 6,0 тис. грн;

- скороченням авансових виплат постачальникам на 12,0 тис. грн.

Інформація про рух грошових коштів має критичне значення не лише для проведення аналітичних досліджень, але й для стратегічного та оперативного планування діяльності підприємства, а також для формування програм його розвитку. Важливо підкреслити, що ефективність аналітичної роботи забезпечується тільки при комплексному застосуванні аналітичних процедур та точному проведенні всіх необхідних розрахунків.

2.3. Проблеми та шляхи вдосконалення аналізу грошових потоків підприємства

Аналіз грошових потоків є важливим інструментом оцінки фінансового

стану та платоспроможності підприємства, проте його проведення супроводжується певними проблемами та обмеженнями. До основних проблем належать такі:

1. Несумісність принципів обліку та касового методу.

Фінансові результати підприємства формуються за принципом нарахування, тоді як рух грошових коштів відображає реальні надходження та витрати за касовим методом. Це може призводити до розбіжностей між прибутком та фактичним надходженням грошових коштів, що ускладнює оцінку ефективності операційної діяльності.

2. Нестабільність джерел надходжень та витрат.

Надходження та витрати грошових коштів можуть значно коливатися залежно від сезонності виробництва, умов ринку та фінансової політики підприємства. Це утруднює проведення короткострокового прогнозування грошових потоків і формування точних фінансових планів.

3. Обмеженість аналітичної інформації.

Для детального аналізу необхідні точні дані про всі види надходжень і витрат, у тому числі внутрішньовідомчі операції. Недосконалість аналітичного обліку або відсутність деталізованих даних може спотворювати оцінку ефективності управління грошовими потоками.

4. Вплив непрямих факторів.

Непрямі чинники, зокрема зміни в поточних активах і зобов'язаннях, впливають на грошові потоки непропорційно. Це ускладнює виділення реального внеску операційної діяльності у формування фінансових ресурсів підприємства.

5. Складність оцінки майбутніх грошових потоків.

Прогнозування грошових потоків у середньо- та довгостроковому періоді вимагає врахування взаємозв'язку між активами і зобов'язаннями, а також динаміки ринку та фінансових зобов'язань. Відсутність точних даних або неврахування зовнішніх факторів може призвести до помилкових фінансових рішень.

6. Недооцінка ризиків ліквідності та платоспроможності.

Неврахування короткострокових касових дефіцитів або концентрації платежів у певні періоди може створювати ситуації, коли підприємство, незважаючи на прибутковість, не здатне своєчасно погасити зобов'язання перед кредиторами.

7. Труднощі у порівняльному аналізі підприємств.

Різні методи ведення обліку, політика формування резервів і амортизаційна політика ускладнюють зіставлення грошових потоків різних підприємств, що є необхідним для оцінки конкурентоспроможності та інвестиційної привабливості.

Отже, для підвищення ефективності аналізу грошових потоків підприємства доцільно застосовувати комплексний підхід, що включає методологічні, організаційні та інформаційні заходи.

Основні рекомендації такі:

1. Вдосконалення облікової політики та точності даних.

Для зменшення розбіжностей між фінансовими результатами та фактичними грошовими потоками доцільно впроваджувати чіткі процедури обліку надходжень і витрат, систематично оновлювати аналітичний облік і контролювати правильність відображення операцій у бухгалтерській системі.

2. Розширення аналітичних показників.

Крім стандартних показників руху грошових коштів, слід застосовувати додаткові коефіцієнти: рентабельність грошових потоків, співвідношення між позитивними і негативними потоками, індекси ліквідності та покриття зобов'язань. Це дозволяє комплексно оцінити ефективність управління фінансовими ресурсами підприємства.

3. Застосування прогнозування та планування грошових потоків.

Використання як коротко-, так і довгострокових моделей прогнозування грошових потоків дозволяє передбачати касові дефіцити, оптимізувати платежі та планувати фінансові потреби підприємства. При цьому доцільно враховувати сезонні коливання, фінансові зобов'язання та інвестиційні

проекти.

4. Використання програмного забезпечення для управління грошовими потоками.
5. Автоматизація обліку і контролю руху грошових коштів дозволяє підвищити точність даних, оперативно відслідковувати зміни залишків та створювати інтерактивні фінансові моделі для прийняття управлінських рішень.
6. Виявлення і контроль факторів ризику.

Необхідно систематично ідентифікувати прямі та непрямі фактори, що впливають на грошові потоки, оцінювати їх потенційний вплив на ліквідність та платоспроможність і розробляти заходи для мінімізації негативних наслідків.

7. Комплексна оцінка ефективності використання грошових коштів.

Підприємство повинно одночасно аналізувати структуру активів, рентабельність грошових потоків та співвідношення між прибутком і реальними надходженнями грошових коштів. Це дозволяє уникати ситуацій, коли високі показники рентабельності досягаються за рахунок зниження ліквідності.

8. Покращення системи управлінських рішень.

На основі аналізу грошових потоків керівництво може коригувати інвестиційну та фінансову політику підприємства, оптимізувати джерела фінансування, регулювати обсяги виробництва та продажу, а також підвищувати ефективність розподілу фінансових ресурсів.

Застосування наведених рекомендацій забезпечує більш повне і достовірне оцінювання фінансового стану підприємства, підвищує точність прогнозів руху грошових коштів та сприяє зміцненню його фінансової стійкості та платоспроможності.

ВИСНОВКИ

При написанні курсової роботи були вивчені законодавчі акти, нормативні і інструктивні документи, спеціальна література з питань аналізу грошових коштів, а також матеріали діяльності ФГ «Захід Агро 2015». Це дозволило зробити висновки і сформулювати пропозиції щодо удосконалення аналізу грошових коштів та їх ролі в системі управління активами підприємства.

В складі оборотних активів важливе місце займають грошові кошти. Без наявних грошових коштів неможлива діяльність підприємства так, як будь-яка діяльність починається саме з грошових коштів і завершується ними.

Проведене дослідження показало, що грошові потоки підприємства формуються під впливом прямих і непрямих факторів, причому прямі фактори мають пропорційний вплив на надходження та витрати, а непрямі, пов'язані з фінансовим результатом до оподаткування, спричиняють непропорційні зміни.

За результатами аналізу руху грошових коштів встановлено, що зміни залишку грошових коштів відбуваються внаслідок коливань у надходженнях і витратах, пов'язаних із операційною, інвестиційною та фінансовою діяльністю. Основним джерелом надходжень є операційна діяльність, тоді як інвестиційна та фінансова діяльність впливають переважно на структуру витрат і формування фінансових результатів підприємства.

Проведений аналіз ФГ «Захід Агро 2015» показав, що основним джерелом формування грошових надходжень є операційна діяльність. Встановлено, що зміни у залишку грошових коштів відбувалися за рахунок коливань початкового залишку та чистого грошового потоку, а кінцевий залишок грошових коштів залежав від змін у надходженнях від продажу продукції, отриманих кредитів та позик, дивідендів, а також витрат на оплату товарів, робіт, послуг і податків. Виявлено дисбаланс структури грошового потоку, що потребує більш ефективного планування та управління ліквідністю.

Виявлено ряд проблем, що ускладнюють аналіз грошових потоків, зокрема: розбіжності між фінансовим результатом і фактичними надходженнями грошових коштів через застосування принципу нарахування; труднощі в оцінці ефективності використання грошових коштів у коротко- та довгостроковому періодах; недостатня автоматизація обліку і контролю за рухом грошових коштів; обмежена структура аналітичних показників.

На основі проведеного аналізу запропоновано:

- посилити контроль над надходженнями і витратами грошових коштів;
- удосконалити облікову політику та автоматизувати облік грошових потоків;
- застосовувати аналітичні показники рентабельності та структури грошових коштів для оцінки ефективності їх використання;
- планувати та прогнозувати рух грошових коштів із урахуванням операційної, інвестиційної та фінансової діяльності;
- запроваджувати заходи для забезпечення фінансової стійкості підприємства та попередження ризику банкрутства.

Таким чином, результати проведеного дослідження підтверджують необхідність систематичного аналізу руху грошових коштів як невід'ємної частини управління фінансовими ресурсами підприємства, що забезпечує його стабільність та розвиток у сучасних умовах господарювання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бухгалтерський облік за видами економічної діяльності: підручник / А.Г. Загородній, І.Й. Яремко, та ін. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2023. 320 с.: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://librarygo.lpnu.ua>
2. Електронний посібник з дисципліни: Фінансовий аналіз. Луцьк. 2023. URL: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://elib.lntu.edu.ua>
3. Конституція (основний закон) України. Прийнятий ВР України 28.06.96р. [Електронний ресурс] - Режим доступу : zakon2.rada.gov.ua
4. Кальченко О. М. Фінансовий аналіз: теорія і практика (у схемах і таблицях): навч. посіб. / О. М. Кальченко, О. В. Шишкіна; Чернігів. нац. технол. ун-т. – Чернігів : Брагинець О. В. [вид.]. – 2019. – 435 с.
5. Ліскова С. Показники фінансового аналізу: що дають, як порахувати, де застосовуються. Financial Academy. 2023. URL: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://finacademy.net/ua>.
6. Марусяк Н. Л. Фінансовий аналіз: навч. посібник. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. – 2023. – 172 с.
7. Мулик Т. Організація аналізу грошових потоків на підприємстві // Економіка та суспільство. – 2022. – № 43. – С. 211–217.
8. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.02.13 № 336/22868, (зі змінами та доповненнями, поточна редакція від 03.01.2024 року). [Електронний ресурс] - Режим доступу: zakon.rada.gov.ua.
9. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.99р. № 996-XIV (зі змінами та доповненнями, поточна редакція від 03.09.2024 року). [Електронний ресурс] - Режим доступу : zakon.rada.gov.ua.
10. Податковий кодекс України від 2.12.2010р. №2755 – VI (зі змінами та доповненнями, поточна редакція від 01.01.2025 року): [Електронний

ресурс] - Режим доступу : zakon.rada.gov.ua .

11. Піскульова І. В., Мавріна М. І. Методичні підходи до управління грошовими коштами підприємств: сучасний аспект // Ефективна економіка. – 2022. – № 5. – С. 145–153.
12. Рудь І., Дорохов В. Аналіз грошових потоків у системі управління підприємством // Економічний простір. – 2022. – № 180. – С. 56–65.
13. Роганова Г. Коефіцієнтний аналіз грошових потоків підприємства // Економічний дискурс. – 2021. – № 3. – С. 95–103.
14. Степаненко О., Туровська А. Аналіз руху грошових потоків підприємства, їх вплив на господарську діяльність // Матеріали студентської наукової конференції. – КНЕУ, 2023. – С. 112–118.
15. Стебко С. А. Аналіз грошових потоків підприємства : бакалаврська робота. – Суми : Сумський державний університет, 2023. – 64 с.
16. Ткаченко Ірина Петрівна. Фінансовий аналіз [Текст] : навч. посіб. / І. П. Ткаченко, С. А. Фрунза, Т. Ф. Штець ; Екон.-технол. ін-т ім. Роберта Ельворті (ЕТІ). - Кропивницький : ЕТІ, 2023. - 345, [1] с. : рис., табл. - Бібліогр.: с. 343-344. - 300 прим. - ISBN 978-966-189-643-6
17. Фінансова звітність підприємства ФГ «Захід Агро 2015» за 2024 рік.
18. Varenyk, V. M. (2012) Analiz upravlinnia hroshovymy potokamy v ekonomitsi Ukrainy: analitychnyi aspekt [Analysis of cash flow management in the economy of Ukraine: analytical aspect]. Efektyvna ekonomika – Efficient economy, 1, Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2012_1_25. (accessed June 25, 2022). [in Ukrainian]
19. Shchepina, T. H., Titarenko, A. D. (2021) Kompleksnyi analiz hroshovykh potokiv derzhavnoho pidpriemstva «Antonov» [Analysis of cash flows of transport enterprises: a problem-pragmatic approach]. Modern Economics – Modern Economics, 26, 178–184. DOI: <https://doi.org/10.31521/modecon>. [in Ukrainian]

ДОДАТКИ